KEMIJÄRVEN KAUPUNKI **VIRANHALTIJAPÄÄTÖS**
Koillis-Lapin ympäristöterveydenhuolto
ympäristönsuojelu

390/11.03.03/2026
Ympäristötarkastaja 12.10.2026 § 30/2026

Päätös maa-aineslain 4 §:n mukaisesta maa-ainesten ottamislupahakemuksesta Honkakappaleenvaara, Kemijärvi, Kemijärven yhteismetsä

HAKEMUS

Luvan hakija

Hakija: Kemijärven Yhteismetsän Osakaskunta
Liike- ja yhteisötunnus: 0191725-9

Yhteyshenkilö: [redacted]
Osoite: [redacted]

Puhelinnumero: [redacted]
Sähköposti: [redacted]

Hakemus ja ottamissuunnitelma

Kiinteistötiedot ja ottamisalueen sijainti

Kunta: Kemijärvi
Maanomistaja: Kemijärven Yhteismetsän Osakaskunta
Kiinteistö: 320-874-1-0
Tilan nimi: Kemijärven Yhteismetsä
Alue, jota päätös koskee: Keski-Kuusivaaran ottoalue

Ottamisalueen keskipisteen koordinaatit:

Pohjoiskoordinaatti: 7373800
Itäkoordinaatti: 5420530

Kemijärven Yhteismetsän Osakaskunta hakee maa-aineslain mukaista maa-aineksen ottolupaa kalliokiviaineksen ottoon Kemijärvelle Honkakappaleenvaaran ottoalueelle kiinteistölle 320-874-1-0 Kemijärven Yhteismetsä. Ottamislupaa haetaan kymmenen (10) vuoden ajalle 9900 k-m^3 ottomäärälle ja 0,583 hehtaarin alueelle. Alueella ei ole ollut aiempaa maa-ainesten ottotoimintaa. Haettava toiminta ei sijoitu pohjavesialueelle. Toiminta sisältää maa-ainesten louhintaa ja murskausta.

LUPAVIRANOMAISEN TOIMIVALTA

Maa-aineslain 7 §:n momentin 1 mukaan maa-ainesten ottamista koskevan lupa-asian ratkaisee kuntien ympäristönsuojelun hallinnosta annetun lain (64/1986) mukainen kunnan ympäristönsuojeluviranomainen.

TOIMINTA (HAKIJAN ILMOITUKSEN MUKAAN, TÄYDENNETTY HAKEMUS)

1. Hanketiedot

Kemijärven yhteismetsän osakaskunta hakee lupaa maa-ainesten ottamiselle omistamalleen tilalle Kemijärven yhteismetsä 320-874-1-0 Honkakappalevaaran alueella. Haettavan ottoalueen pinta-ala on noin 0,583 ha ja ottomäärä 9900 k-m^3. Ottosyvyys on 0-6 metriä, joka luiskataan kaltevuudella 1:3. Alue on etelään viettävällä rinteellä. Ottoalueella on kalliopaljastuma. Haettavalla ottomäärällä alueelta saadaan 27 720 tonnia kiviainesta, jota käytetään metsäautoteiden kunnostukseen tai rakentamiseen.

2. Alueen nykytila, maankäyttö ja maaperän laatu

Lupahakemuksen mukainen ottoalue sijoittuu Kemijärven kaakkoispuolella, Honkakappaleenvaaran metsätien lähellä, sen länsipuolella. Alue on metsätalouskäytössä ollutta aluetta, joka on hakijan käytössä. Suurin osa ottoalueesta on kalliopaljastumalla, kallion peitteenä oleva moreenipeite on ohut. Itä-Lapin maakuntakaavassa alueella ei ole merkintöjä, liitteenä karttaote, jolle ottoalue merkittiin. Alue on maakuntakaavan mukaisesti maa-metsätalousvaltaisella alueella. Alueella ei ole muuta kaavoitusta. Lähin vakituinen asutus sijaitse noin 7,6 km eteläpuolella, lähin vapaa-ajan asutus noin 2,4 km koilliseen.

3. Pohja- ja pintavesiolosuhteet

Lähin luokiteltu pohjavesialue on, muu vedenhankintakäyttöön soveltuva pohjavesialue 12320163 Multavaara 2, joka sijaitsee noin 1,8 km päässä ottoalueen länsipuolella. Maanpinta laskee jo 20 metrin matkalla ottoalueesta lounaaseen noin viisi metriä haettavasta ottotasosta, joten toiminnalla ei ole vaikutusta pohjaveden määrään tai laatuun. Pohjavesihavaintoja ei alueella ole tehty alueella tehtyjen koekuoppien tekemisenkään yhteydessä. Ottoalueen tulevan pohjan kohdalla pohjavesipinta voi olla lähellä lounaispuolisen suon lähimmän osan pintaa, noin tasolla +257,0(N2000). Lähimmät vesistöt ovat kaukana haettavasta ottoalueesta. Lammasvirta sijaitsee noin 1,5 km sen länsipuolella, muut vesistöt yli kahden kilometrin päässä. Ympäröivillä suoalueilla on hyvin pieniä pintavesilammikoita, lähin noin 0,5 km ottoalueen kaakkoispuolella, joten niistä ottoalueen pohjavesipintaa ei voida määritellä.

Maapinnan taso on ottoalueen eteläreunassa haettavalla ottotasolla +262,0, pohjoisreunassa korkeimmillaan noin tasolla +268,0(N2000). Alueelle ei kerry vettä sadannasta tai kallion rakoilusta ylärinteen puolelta, koska se valuu luontaisesti etelä- / lounaispuoliselle alueelle, kuten ilman ottotoimintaakin. Tähän suuntaan hyvin vähäinen oton yhteydessä ottoalueelle kertyvä, käytännössä mahdollisesti ei ollenkaan kertyvä vesi johtuu, tarvittaessa pienissä määrin pumpataan, kuten asemapiirrokseen on esitetty.

Oton yhteydessä ei pohjavesipintaa alenneta, joten suunniteltu ottotoiminta ei tule lisäämään alueen pinta- tai pohjavesien virtausmääriä tai muuta niiden

virtaussuuntia, eikä tule alentamaan pohjavesipinnan tasoa. Ottoalueen pienuuden, tai kivilajin vuoksi pohjaveden laatu tai oton merkitys ympäröivän alueen tilanteelle ei vaarannu.

4. Suunnitellut ottamistoimenpiteet

Suunnitellun ottoalueen koko on noin 0,58 ha piirroksessa 9218.2 esitetyn rajauksen mukaisesti. Haettava ottomäärä 9900 k-m^3, joka laskennallisesti toteuttaa halutun massamäärän 27 720 tonnia. Suojakerros pohjaveteen jää huomattavaksi. Haettava ottamisaika on 10 vuotta. Pintamaiden paksuus on 0-1 metriä. Haettava ottosyvyys on 0-6 metriä. Laskennallinen murskausvuorokausien määrä on pienen otettavan kokonaismäärän mukaan yhteensä noin 15 vrk, eli kolmisen viikkoa.

Luiskaukset muotoillaan kaltevuuteen 1:3 ottotasolle +262,0(N2000). Kulkuyhteys tapahtuu viereiseltä Honkakappaleenvaaran metsätieltä. Otettavia kiviaineksia käytetään lähinnä metsäautoteiden kunnossapitoon. Luiskauksia tehdään jo oton aikana. Maisemointia suoritetaan pintamailla jo oton edetessä sitä mukaa, kun se ei häiritse oton etenemistä tai suojausta ja pintamaiden saatavuutta myös alueen ulkopuolelta voidaan tarjonnankin puolesta hyödyntää. Metsittämistäkin voidaan tehdä vaiheittain. Ottoalue suojataan reunoille kasattavilla alueen pintamaiden valleilla.

Siirrettävän murskauskaluton sekä työkoneiden tankkaukset suoritetaan liikkuvasta, säännösten mukaisesti suojatusta kalustosta. Mahdollisia vahinkoja tarkkaillaan silmämääräisesti, mahdollisista öljyvuodoista ilmoitetaan välittömästi pelastusviranomaisille ja ryhdytään puhdistustoimiin. Tarvittaessa maaperästä otetaan näytteitä tai, jotka toimitetaan hyväksyttyyn laboratorioon analysoitaviksi. Jos esim. öljyä havaitaan kulkeutuvan maahan, se poistetaan niiltä osin ja viedään pois. Alueella tai kalustossa säilytetään imeytysvarustusta öljyntorjuntamattoa tms.

Itäpuolella olevaa tukitoimintoaluetta käytetään tarvittavissa määrin kiviaineksen välivarastointiin sekä työkoneiden tai muun käytettävän kaluston hetkelliseen säilytykseen ottoalueen lisäksi. Tästä ei ole haittaa ympäristölle. Välivarastointia tehdään kysynnän mukaan ja varastokasoja säilytetään toiminta-alueella enintään 1-2 vuoden ajan ja tehdään vaihtelevissa määrin lisää. Kuljetus alueella on lyhytaikaista, murskausjakson aikana tehdyt tuotteet viedään muutaman päivän aikana tukitoiminta-alueelle tai viedään saman tien kysynnän mukaisiin kohteisiin tai omaan käyttöön.

5. Ympäristövaikutukset

Suunnitellun ottoalueen lähistöllä ei ole suojelualueita. Lähin Natura-alue on noin 11,3 km sen länsipuolella sijaitseva SACFI1330406 Ottavaara. Lähin yksityinen, suojelualue on noin 13 km koilliseen sijaitseva YSA 207677, Raakunselän luonnonsuojelualue. Lähin muinaismuisto on noin 3,3 km ottoalueesta 3,3 km luoteeseen sijaitseva pyyntikuopaksi luokiteltu alue.

Suunnitellulla otto- tai sen vaikutusalueella ei ole havaittu, eikä laji-fi-sivustonkaan mukaan erityisiä, suojeltavia kasvi- tai eläinlajeja, joiden elinympäristön säilyttäminen vaarantuisi hankkeen johdosta, sillä alue on tavanomaista metsätalouskäytössä olevaa aluetta. Lähin Metsälain 10§ mukainen suojelualue, sijaitsee noin 1,2 km suunnitellun ottoalueen koillispuolella, Honkakappaleennojalla.

Ottotoiminta ei suunnitelman mukaisesti toteutettuna alenna pohjavesipintaa eikä vaikuta haitallisesti pohjaveden laatuun tai määrään. Lähin naapuritila sijaitsee noin 500-550 m alueen länsi- ja itäpuolella. Otto ei näy asutukselle, asutukselle otosta ei aiheudu maisemallista haittaa. Toiminnasta ei aiheudu asutukselle myöskään tärinä, melu- tai pölyhaittoja, etenkin kun ottomäärä on vähäinen. Oton vaikutuspiirissä ei ole luonnontilaisia lähteitä, pohjavedenottamoita tai yksityistalouksien kaivoja.

6. Maisemointi ja alueen jälkikäyttö

Pintamaakerros kuoritaan alueelta suojaukseen, vaikka määrä on melko vähäinen ja ottosyvyys vähäinen. Pintamaista voidaan käyttää maisemoinnissa kasvukerrokseen. Luiskien muotoilua suoritetaan jo oton aikana siltä osin, kun se on toiminnan kannalta mahdollista. Luiskaukset tehdään noin kaltevuuteen 1:3, haettavalle ottotasolle +262,0(N2000). Alue metsitetään tai sen annetaan metsittyä luontaisesti metsätalouskäyttöön.

ASIAN KÄSITTELY

Asian vireilletulo

Lupahakemus on tullut vireille 26.6.2026.

Lupahakemuksen täydennykset

Hakija on täydentänyt hakemusta 11.8.2026.

Asianosaisten kuuleminen

Hakemuksen vireillä olosta on tiedotettu kuuluttamalla yleistiedoksiantona 21.8.2026 - 27.9.2026 Kemijärven kaupungin internetsivuilla. Hakemusasiakirjat ovat olleet nähtävillä Kemijärven kaupungin ympäristöterveyslautakunnan internetsivuilla osoitteessa: https://kemijarvi.fi/asuminen-jaymparisto/ymparistojaluonto/ymparistonsuojelu/nahtavilla-olevat-asiakirjat/ sekä Kemijärven kaupungin palvelupiste Sortteerissa osoitteessa: Vapaudenkatu 8, 1.krs, 98100 Kemijärvi.

Kuulutus on annettu yleistiedoksiantona, koska kuulutus oli annettava tiedoksi yli kolmellekymmenelle tiedossa olevalle henkilölle. Kuulutus on julkaistu viranomaisen internetsivuilla 21.8.2026 ja tiedoksiannon katsotaan tapahtuneen seitsemäntenä päivänä kuulutuksen julkaisemisajankohdasta.

Katselmukset

Alueella ei ole tehty lupahakemukseen liittyviä katselmuksia.

Muistutukset ja mielipiteet

Hakemuksesta ei jätetty kuulemisaikana muistutuksia tai mielipiteitä.

Lausuntopyynnöt

Hakemuksesta on pyydetty Lupa- ja valvontaviraston sekä Lapin maakuntamuseon lausunnot.

Lupa- ja valvontavirasto on antanut 25.9.2026 asiasta seuraavan lausunnon (LVV-U/117921/2026):

Lausunto maa-aineslupahakemuksesta, Kemijärven yhteismetsän osakaskunta, Honkakappalevaaran ottoalue, kiinteistöllä 320-874-1-0, Kemijärvi

Maa-aineslupahakemus

Kemijärven yhteismetsän osakaskunta hakee maa-aineslain (555/1981) mukaista lupaa kalliokiviaineksen ottoon Kemijärven Honkakappalevaaran alueella sijaitsevalta tilalta Kemijärven Yhteismetsä RN:o 1:0, kiinteistötunnus 320-874-1-0. Kokonaisottomäärä on yhteensä 9 900 k-m^3 kalliokiviainesta, ja vuotuiseksi ottomääräksi on arvioitu myös 9 900 k-m^3:ta. Maa-aineslupaa haetaan kymmeneksi (10) vuodeksi.

Suunniteltu toiminta-alue on yhteensä noin 0,8 hehtaarin kokoinen alue, josta varsinaista ottamisaluetta on noin 0,58 hehtaaria. Otettavaa ainesta tullaan hakemuksen mukaan käyttämään pääasiassa metsäautoteiden kunnostukseen tai rakentamiseen. Toiminta sisältää maa-ainesten louhintaa ja murskausta.

Hakemuksen mukaan kohde ei sijaitse pohjavesialueella. Hakemuksen mukaan alin suunniteltu ottotaso alueella on +262,0 m (N2000) ja ottamissyvyys vaihtelee välillä 0–6 metriä. Ottamisalueelle ei ole haettu ympäristönsuojelulain (527/2014) mukaista ympäristölupaa, sillä yhteensä louhinta- ja murskaustoimintaa tulee olemaan alueella hakemuksen mukaan huomattavasti alle 50 päivää koko 10 vuoden lupa-ajan aikana. Toiminnasta ei arvioida syntyvän pois johdettavia hulevesiä. Ottoalueen välittömässä läheisyydessä ei ole vakituista eikä loma-asutusta. Hakemukseen on liitetty kaivannaisjätteen jätehuoltosuunnitelma.

Ottamistoiminnan päätyttyä alueen reunat luiskataan noin kaltevuuteen 1:3. Alueen pintamaakerros kuoritaan ja käytetään soveltuvin osin maisemoinnissa ja jälkihoidossa. Lisäksi luiskien muotoilua tehdään jo oton aikana siltä osin, kun se on toiminnan kannalta mahdollista. Ottamistoiminnan jälkeen alue joko metsitetään tai sen annetaan metsittyä luontaisesti ja alue palautetaan metsätalouskäyttöön.

Lupa- ja valvontaviraston lausunto

Luonnonsuojelu
Lupa- ja valvontavirasto toteaa, että hakemuksen mukaiselle hankealueelle tai sen välittömään läheisyyteen ei sijoitu tiedossa olevia luonnonsuojeluasetuksen (2023/1066) liitteiden 3 ja 5 rauhoitettujen lajien esiintymiä, ei liitteen 6 uhanalaisten lajien ja erityisesti suojeltavien lajien havaintopaikkoja eikä luontodirektiivin (92/43/ETY) liitteen II a ja IV a eläinlajien eikä II b ja IV b kasvilajien havaintopaikkoja (16.9.2026 Lajitietokeskus). Hakemuksen mukainen hankealue ei sijoitu luonnonsuojeluohjelmien alueelle, luonnonsuojelualueille, Natura-alueille tai näiden läheisyyteen.

Alueidenkäyttö

Lupa- ja valvontavirasto toteaa, että suunnitelma-alue sijoittuu Rovaniemen ja Itä-Lapin maakuntakaavassa osoitetulle maa- ja metsätalousvaltaiselle alueelle (M 4514). M-merkinnällä osoitetaan pääasiassa maa- ja metsätalouskäyttöön tarkoitettuja alueita, joita voidaan käyttää pääasiallista käyttötarkoitusta sanottavasti haittaamatta ja luonnetta muuttamatta myös muihin tarkoituksiin.

Suunnitelulla alueella ei ole oikeusvaikutteista yleiskaavaa tai asemakaavaa. Lupa- ja valvontavirasto katsoo, että suunniteltu hanke ei vaikeuta alueen käyttämistä maakuntakaavassa osoitettuun tarkoitukseen. Toiminnanharjoittajan ja lupaviranomaisen tulee kuitenkin olla selvillä mahdollisista vaikutuksista poronhoitoon ja olla tarvittaessa yhteydessä alueen paliskuntaan (Sallan paliskunta).

Pinta- ja pohjavedet

Suunniteltu ottamisalue ei sijaitse luokitellulla pohjavesialueella, eikä siltä ole hakemuksen mukaan tehty pohjavesihavaintoja koekuoppien kaivamisen yhteydessä. Ottosuunnitelman mukaan maanpinta laskee 20 metrin matkalla ottoalueesta lounaaseen noin viisi metriä haettavasta ottotasosta, joten toiminnalla ei arvioida olevan vaikutusta pohjaveden määrään tai laatuun.

Suunniteltua ottoaluetta lähimpänä oleva pohjavesialue (Multavaara (12320163), 2-luokka) sijaitsee suunnitelma-alueen länsipuolella noin 1,8 kilometrin etäisyydellä toiminta-alueesta. Pintavesistöistä lähimmät ovat nimetön suolampi, joka sijaitsee lähimmillään noin 460 metrin etäisyydellä suunnitelma-alueen kaakkoispuolella sekä nimetön uoma, joka sijaitsee noin 560 metrin etäisyydellä suunnitelma-alueen länsipuolella. Muihin lähimpiin pintavesistöihin on etäisyyttä yli kilometri.

Valtioneuvoston asetuksen mukaan pohjaveden pinnan ylin korkeustaso on esitettävä hakemuksessa tai ottamissuunnitelmassa (MAA 1 §). Hakemuksessa tai ottamissuunnitelmassa ei ole ilmoitettu pohjaveden pinnan ylintä korkeustasoa alueella, mutta pohjaveden pinnan arvioidaan olevan ottoalueen lähiympäristössä

noin tasolla +257,0 m (N2000), joka vastaa lounaispuolisen suon lähimmän osan pinnantasoa.

Lupa ja valvontavirasto toteaa, että maastokartta- ja korkeusmallitarkastelun perusteella ottoalue sijoittuu kalliopaljastumalle, joka sijoittuu rinteeseen etelä-/lounaispuolista suoaluetta korkeammalle. Alueen suunniteltu alin ottotaso (+262,0 m) on myös korkeammalla kuin em. suon pinnataso. Lupa- ja valvontavirasto ei edellä todetun perusteella edellytä pohjaveden pinnan selvittämiseksi pohjavesiputken asentamista alueelle, sillä ottamistoimintaa ei uloteta pohjaveden pinnan alapuolelle, alue ei ole luokiteltua pohjavesialuetta eikä alueen lähellä ole tiedossa olevia lähteitä, vedenottamoja tai kaivoja, joihin toiminnalla saattaisi olla vaikutusta.

Vesilain mukaisen luvan tarve

Vesilain (587/2011) mukaisen luvan tarvetta arvioidaan hankkeen vaikutusten perusteella (Vesilaki 3 luku, 2 §). Hakemuksen ja suunnitelmapiirustusten mukaan ottoalueen suunniteltu pohjataso on alueella tasolla +262,0 m (N2000). Ottamiskohde ei sijaitse luokitellulla pohjavesialueella, eikä sen kohdalla ole vesistöä.

Louhinta-alueen pohjataso on suunnitelmapiirustusten perusteella suunniteltu tasaiseksi. Hakemuksen mukaan ottoalueelta ei odoteta vapautuvaksi valumavesiä, eikä ottoalueelle kerry vettä sadannasta tai kallion rakoilusta ylärinteen puolelta, sillä vedet valuvat luontaisesti lounaispuoliselle suoalueelle pintavaluntana, kuten ilman ottotoimintaakin. Tarvittaessa vähäiset ottoalueelle mahdollisesti kertyvät vedet johdetaan/pumpataan samaan suuntaan. Maisemointi- ja jälkihoitosuunnitelman perusteella louhoksen ei myöskään arvioida täyttyvän vedellä ottamistoiminnan lopettamisen jälkeen.

Lupa- ja valvontaviraston näkemys on, että hanke ei hakemuksessa esitettyjen tietojen perusteella vaadi vesilain mukaista lupaa. Luvassa annettavien määräysten tulee kuitenkin sisältää tarkkailuvelvoite, jonka perusteella hankkeen mahdollisia ympäristö- ja kuivatusvaikutuksia voidaan seurata. Tarkkailuvelvoitteen tulee sisältää mm. alueelta poisjohdettavan veden määrän ja laadun seurantaa.

Lupaharkinta voi kuitenkin tulla kohteella uudelleen ajankohtaiseksi esimerkiksi siinä vaiheessa, jos hankkeen tarkkailun yhteydessä havaitaan, että alueelta mahdollisesti poisjohdettavat vedet ovat laadultaan sellaisia, että niistä voi aiheutua luonnon vahingollista muuttumista tai vesistön tai pohjavesiesiintymän tilan huononemista (VL 3 luku 2.1 §).

Kuivatusvesien hallinta

Lupa- ja valvontavirasto katsoo, että mikäli ottoalueelta joudutaan johtamaan pois vesiä alueen kuivana pitämiseksi, tulee ne siinä tapauksessa johtaa kiintoainetta pidättävien vesiensuojelurakenteiden, kuten lasketusaltaan tai pintavalutuskentän

kautta, jotta toiminnasta ei aiheudu haitallista kiintoainekuormitusta virtaussuunnassa alapuolisiin vesistöihin.

Mikäli alueelle rakennetaan laskeutusallas, tulee sen mitoitus suunnitella riittäväksi sen yläpuolisen valuma-alueen mukaan (suositusten mukaan laskeutusaltaan pinta-alan tulee olla 3–8 m2 / valuma-aluehehtaari ja lietetilavuuden 2–5 m3 / valuma-aluehehtaari) ja altaassa tulee olla veden virtausta hidastava kynnys tai putkipato, jotta laskeutusallas toimii oikein. Jos laskeutusallas tehdään toisen maalle tai siitä aiheutuu haittaa toisen kiinteistön kuivatukselle (padotus), tulee siihen olla kiinteistönomistajan tai haitan kärsijän kirjallinen suostumus. Suurten vesimäärien pumppaamista/johtamista lyhyessä ajassa tulee välttää.

Vesien tarkkailu

Mikäli alueelta johdetaan pois vesiä, tulee niiden laatua tarkkailla ainakin yhdestä havaintopisteestä vesienpurkukohdasta tai laskeutusaltaan purkuojasta toimintavuosina syys-marraskuussa. Vesinäytteestä tulee analysoida pH, kiintoaine, kemiallinen hapenkulutus (CODMn), happi, sähkönjohtavuus, kloridi, sulfaatti, kokonaisfosfori, kokonaistyppi, ammoniumtyppi, nitraattityppi ja öljyhiilivedyt C10-C40 sekä lisäksi ainakin kerran toiminnan aikana liukoiset raskasmetallit. Näytteenoton yhteydessä tulee selvittää poisjohtuvien vesien virtaama.

<u>Louhinta, murskaaminen ja luvanvaraisuus</u>

Hakemuksessa todetaan, että alueelle tuodaan siirrettävä murskaamo, jota käytetään koko ottamisen aikana yhteensä huomattavasti alle 50 vuorokautta. Laskennallinen murskausvuorokausien määrä on pienen otettavan kokonaismäärän perusteella yhteensä noin 15 vuorokautta. Hakemuksessa ei ole eritelty, miten louhinta- ja murskausvuorokaudet jakautuvat lupa-ajalle, eikä hakemuksesta käy ilmi, mitä suunniteltuihin murskauspäiviin on laskettu mukaan.

Kallionlouhinta

Ympäristönsuojelulain liitteen 1 kohdan 7 c) kohdan mukaan kivenlouhimo tai sellainen muu kuin maarakennustoimintaan liittyvä kivenlouhinta, jossa kiviainesta käsitellään vähintään 50 päivää, edellyttää ympäristölupaa.

Lupa- ja valvontavirasto katsoo, että koska toiminta käsittää kiviaineksen murskaamisen lisäksi kivenlouhintaa sekä pysyvän kalliolouhoksen, jossa toiminta on luonteeltaan toistuvaa ja lupaa on haettu 10 vuodeksi, hakemusta tulee täydentää ympäristölupahakemuksella (YSL, liite 1, taulukko 2, kohta 7 c). Lupa- ja valvontavirasto katsoo, että lupaharkinnassa tulee tältä osin huomioida myös ns. muraus-asetuksen (Vna 800/2010) asettamat vaatimukset toiminnalle.

Maa-aineslain 4 a §:n mukaan ainesten ottamista koskeva lupahakemus ja samaa hanketta koskeva ympäristönsuojelulain mukainen ympäristölupahakemus on käsiteltävä yhdessä ja ratkaistava samalla päätöksellä, jollei sitä ole erityisestä

syystä pidettävä tarpeettomana. Yhteistä lupaa voidaan hakea yhdellä lupahakemuksella.

Murskaus

Ympäristönsuojelulain (527/2014) liitteen 1 taulukon 2 kohdan 7 e) mukaisesti lupaa tulee hakea kiinteälle tai sellaiselle tietylle alueelle sijoitettavalle siirrettävälle murskaamolle, jonka toiminta-aika on yhteensä vähintään 50 päivää samalla alueella.

Toiminta voi olla jaksotettu, eikä 50 päivän ajanjakson laskenta ole riippuvainen kalenterivuodesta. *Toiminta-aikaan kuuluu työmaa-alueen pintamaiden poisto, louhinta ja murskaus työmaa-alueella, kiviaineksen välivarastointi, seulonta, louheen ja murskeen siirto ja kuljetus työmaalla ja sieltä pois. Toiminta-aikaan luetaan myös työmaa-alueen lopettamiseen liittyvät työt.* Murskeen, irrotetun kiven tai louheen varastointia ja siirtoa varsinaisen toiminnan loputtua ei kuitenkaan lasketa toiminta-aikaan. Toiminta-aikaan lasketaan mukaan myös aiempien maa-aineslupien aikana toteutuneet toimintapäivät.

Lupa- ja valvontavirasto korostaa, että mikäli kiviainesta käsitellään samalla toiminta-alueella yhteensä vähintään 50 päivänä, vaatii toiminta myös ympäristöluvan ja toiminnassa tulee soveltaa lisäksi ns. muraus-asetusta (Vna 800/2010). Alle 50 päivää kestävästä kivenlouhinnasta tai -murskauksesta on tehtävä YSL 118 §:n mukainen meluilmoitus, jos melun tai tärinän on syytä olettaa olevan erityisen häiritsevää pykälän tarkoittamalla tavalla.

Toiminta

Maa-ainesten otossa tulee ottaa turvallisuusnäkökohdat huomioon, mm. työaikaiset jyrkät luiskat. Ottoalueen rintauksien suojaaminen ja merkitseminen tulee tehdä riittävällä tavalla. Poronhoitoalueella lippusiiman käyttöä alueen merkitsemiseen tulee välttää. Paikalle on asennettava kiinteät korkomerkit, joista voidaan helposti valvoa ottamistoiminnan edistymistä ja suojamaakerroksen riittävyyttä. Korkomerkit tulee olla havaittavissa koko ottamisajan. Lupa- ja valvontavirasto myös katsoo, että ylimmän havaitun pohjavedenpinnan päälle tulisi aina jättää vähintään 1–2 metrin vahvuinen koskematon suojamaakerros alueen jälkihoidon toteutumisen ja alueelle muodostuvan tai istutettavan puuston menestymisen kannalta. Mikäli oton havaitaan ulottuvan tätä syvemmälle, tulee alinta ottamistasoa nostaa.

Lupa- ja valvontavirasto korostaa huolellista toimintakulttuuria. Jätteiden, ylijäämämassojen ym. sijoittaminen ottamisalueelle ei ole sallittua. Toiminnasta ei saa aiheutua epäsiisteyttä. Jätteitä ei saa polttaa tai haudata. Hyötykäyttöön kelpaava jäte on lajiteltava erilleen ja toimitettava hyödynnettäväksi. Alueella ei myöskään tule varastoida vaarallisia jätteitä.

Kemikaali- ja öljyvahinkojen torjunta

Hakemuksen mukaan siirrettävän murskauskaluton sekä työkoneiden tankkaukset suoritetaan liikkuvasta, säännösten mukaisesti suojatusta kalustosta. Lisäksi alueella tai kalustossa säilytetään esimerkiksi imeytysvarustusta tai öljyntorjuntamattoa. Ottoalueen kaakkoispuolella olevaa tukitoimintoaluetta käytetään tarvittavissa määrin kiviaineksen välivarastointiin sekä työkoneiden tai muun käytettävän kaluston hetkelliseen säilytykseen ottoalueen lisäksi, eikä siitä arvioida aiheutuvan haittaa ympäristölle.

Lupa- ja valvontavirasto katsoo, että polttoaineiden ja muiden ympäristön pilaantumisen vaaraa aiheuttavien aineiden pääsy maaperään ja pohjaveteen on estettävä. Mikäli toiminta-alueella säilytetään ja käsitellään poltto- ja voiteluaineita tai kemikaaleja, tulee varastointi- ja käsittelyalueiden olla asianmukaisesti suojattuja. Mahdollisten polttoainesäiliöiden on oltava kaksoisvaippasäiliöitä tai kiinteästi valuma-altaallisia säiliöitä ja niiden on kestettävä mekaanista ja kemiallista rasitusta. Säiliöt on varustettava ylitäytönestimillä ja tankkauslaitteistot lukittavilla sulkuventtiileillä. Kuormauskalustoa tankattaessa ja huollettaessa alueella, on huolehdittava siitä, että polttoaineita tai muita pilaantumisen vaaraa aiheuttavia aineita ei pääse maaperään tai pohjaveteen. Lupa- ja valvontavirasto myös muistuttaa, että ympäristöluvanvaraisessa toiminnassa tulee lisäksi noudattaa valtioneuvoston asetuksen 800/2010 vaatimuksia.

Melu ja pöly

Hakemuksen perusteella toiminnan melu- tai pölyvaikutuksia ei ole tarkemmin selvitetty, sillä alueen läheisyydessä ei ole pysyvää asutusta tai muita sellaisia kohteita, jotka voisivat häiriintyä ottotoiminnan vuoksi.

Lupa- ja valvontaviraston käytössä olevien tietojen mukaan lähimmät asuin- tai lomarakennukset sijaitsevat yli 2 kilometrin etäisyydellä suunnitelma-alueesta koilliseen. Lupa- ja valvontavirasto kuitenkin katsoo, että luvassa on silti suositeltavaa antaa määräykset melu- ja pölyhaittojen torjunnasta sekä velvoittaa luvansaaja tarvittaessa tekemään melun, pölyämisen ja ilmalaadun osalta mittauksia, mikäli toiminnasta havaitaan aiheutuvan melu- tai pölyhaittaa lähimmille häiriölle alttiille kohteille. Lupa- ja valvontavirasto myös muistuttaa, että ympäristöluvanvaraisessa toiminnassa tulee lisäksi noudattaa valtioneuvoston asetuksen 800/2010 vaatimuksia.

Jälkihoito

Lupa- ja valvontavirasto katsoo, että ottamisalue tulee jälkihoitaa ympäristöministeriön oppaan (Maa-ainesten ottaminen – opas ainesten kestävään käyttöön, Ympäristöministeriön julkaisuja, 2023:30) mukaisesti. Vaiheistamalla ottaminen ja jälkihoito saavutetaan paras lopputulos.

Luvassa tulee yksilöidä jälkihoitotoimenpiteet. Jälkihoitotoimia ovat mm. alueen siistiminen, ottorintausten luiskaus vähintään kaltevuuteen 1:3 ja muotoilu ympäristöön sopivaksi, pintamateriaalin levitys, kasvillisuuden palauttaminen sekä

alueelle soveltumattoman käytön estäminen turvallisuusnäkökohdat huomioiden. Alueen kasvillisuuden palauttamisessa tulee käyttää alueelle tyypillisiä puuntaimia ja kasvinsiemeniä. Maisemointityöt on tehtävä luvan voimassaolon aikana.

Kannanotto

Maa-ainesten ottaminen voidaan Lupa- ja valvontaviraston näkemyksen mukaan toteuttaa niin, että siitä ei aiheudu maa-aineslain 3 §:n mukaisia haittoja.

Lupa- ja valvontavirasto kuitenkin katsoo, että koska toiminta käsittää kiviainesten murskaamisen lisäksi kallionlouhintaa, joka on luonteeltaan toistuvaa ja lupaa on haettu 10 vuodeksi, hakemusta tulee täydentää ympäristönsuojelulain mukaisella ympäristölupahakemuksella ennen luvan myöntämistä. Hakemukset tulee käsitellä yhdessä ja ratkaista samalla päätöksellä maa-aineslain 4 a §:n mukaisesti.

Lupa- ja valvontavirasto myös muistuttaa, että vaikka etukäteen arvioiden pinta- tai pohjaveteen kohdistuvia haittoja ei tulisikaan, on toiminnanharjoittaja vesilain ja ympäristönsuojelulain mukaisessa vastuussa mahdollisista vesiin kohdistuvista haitoista ja siten velvollinen muun muassa tarvittaviin korjaus- ja korvaustoimenpiteisiin.

Päätökset asiassa pyydetään lähettämään viivytyksettä tiedoksi Lupa- ja valvontavirastolle maa-aineslain 19 §:n mukaisesti. Lupapäätökseen tulee merkitä luvan viimeinen voimassaolopäivä. Päätökset pyydetään lähettämään Lupa- ja valvontaviraston kirjaamoon (kirjaamo(at)lvv.fi). Ilmoituksessa pyydetään mainitsemaan Lupa- ja valvontaviraston dnro LVV-U/117921/2026. Lupapäätös maa-ainesten ottamisesta tulee viedä myös maa-ainesten ottamisen tietojärjestelmään (NOTTO) Suomi.fi palvelusta löytyvällä sähköisellä ilmoituslomakkeella.

Maa-ainesluvan haltijan on tehtävä maa-aineslain (555/1981) 23 a §:n mukaisesti vuosit-tain ilmoitus otetusta maa-aineksen määrästä ja laadusta. Ilmoitus tulee tehdä viimeistään tammikuun 31.päivänä. Ottamistoiminnan päätyttyä on pidettävä lopputarkastus.

Lapin maakuntamuseo on antanut 10.9.2026 asiasta seuraavan lausunnon (ROIDno-2026-4471):

Koillis-Lapin ympäristöterveydenhuolto pyytää Lapin maakuntamuseon lausuntoa Kemijärven yhteismetsän maa-aineslain (555/1981) mukaisesta maa-aineksen ottolupahakemuksesta Kemijärvelle Honkakappalevaaran alueelle kiinteistölle 320-874-1-0 Kemijärven yhteismetsä. Ottamislupaa haetaan 10 vuoden ajalle 9900 k-m3 ottomäärälle ja 0,583 ha alueelle. Lupaa haetaan alueelle, josta ei ole aiemmin otettu maa-aineksia.

Lapin maakuntamuseo lausuu asiasta Kemijärven kaupungin alueesta vastaavana museolain (314/2019) mukaisena alueellisena vastuumuseona

museolain 7§ 1 momentin 2 kohdan mukaisen kulttuuriympäristötehtävänsä puitteissa.

Alueelta, johon hakemus kohdistuu, ei havaita 5p LiDAR-aineistoissa, vanhoissa kartoissa tai historiallisissa ilmakuvissa arkeologisesti huomiota herättäviä seikkoja. Alue on jyrkkäpiirteistä ja kallioista. Alueen välittömässä läheisyydessä ei sijaitse vesistöjä, soita tai muinaisrantoja.

Lapin maakuntamuseon tiedossa ei ole sellaisia kulttuuriympäristöön liittyviä seikkoja, jotka vaikuttaisivat luvan myöntämiseen.

Hakijan kuuleminen ja vastine

Hakija antoi Lapin maakuntamuseon ja Lupa- ja valvontaviraston lausuntoon vastineen 9.10.2026.

Hakijan vastine 9.10.2026

Vastine lausuntoihin

Vastine koskee Kemijärven yhteismetsän Honkakappalevaaran maa-aineslupahakemukseen jätettyjä lausuntoja.

Lapin Maakuntamuseon lausunto (ROIDno-2026-4471):

- Kemijärven yhteismetsällä ei ole kommentoitavaa tähän lausuntoon

Lupa- ja valvontaviraston lausunto (LVV-U/117921/2026):

- Kemijärven yhteismetsä toteaa, että toiminta-aika jää hakemuksen mukaisesti selvästi alle 50 vuorokauden, minkä vuoksi ympäristöluvan hakemiselle ei ole tarvetta. Ohessa on eritelty tarkemmin murskaustoiminnan vuorokaudet työlajeittain:

TYÖLAJI	
pintamaiden poisto	3 vrk
louhinta	3 vrk
murskaus ja seulonta	14 vrk
louheen ja murskeen siirto ja kuljetus työmaalla ja sieltä pois	1 vrk
Työmaa-alueen lopettamiseen liittyvät työt	3 vrk
Yhteensä	24 vrk

Tämä vastine on allekirjoitettu sähköisesti

Kemijärvellä 9.10.2026

RATKAISU JA LUPAMÄÄRÄYKSET

Ratkaisu

Kemijärven Yhteismetsän Osakaskunnalle myönnetään maa-aineslain 4 §:n mukainen lupa kalliokiviaineksen ottoon Kemijärvelle Honkakappalevaaran ottoalueelle, kiinteistölle 320–874–1–0 Kemijärven Yhteismetsä. Lupa myönnetään kymmeneksi (10) vuodeksi 9 900 k-m^3 ottomäärälle ja 0,583 hehtaarin alueelle. Lupa myönnetään hakijan esittämän ottamissuunnitelman mukaisesti ja seuraavia lupaehtoja noudattaen.

Lupamääräykset

1. Ottamislupa myönnetään yhteensä 9 900 k-m^3 kokonaisottomäärälle kallioainesta. Lupa on voimassa kymmenen (10) vuotta tämän päätöksen lainvoimaiseksi tulosta. **Luvan viimeinen voimassaolopäivä on 12.10.2036**.

2. Ennen ottamistoiminnan aloittamista hakijan on asetettava lupamääräysten suorittamiseksi **4 600 €:n suuruinen vakuus** (MAL 12 § ja MAL 21 §). Vakuuden tulee olla voimassa vähintään 1,5 vuotta luvan voimassaoloajan yli, eli 12.4.2038 asti.

3. Ennen toiminnan aloittamista luvanhaltijan on pyydettävä valvontaviranomaista suorittamaan aloitustarkastus, jossa tarkistetaan, että lupaehtojen edellyttämät valmistelevat toimenpiteet on tehty.

4. Ottoa ei tule ulottaa hakemuksen suunnitelmakartassa ja poikkileikkauksissa esitettyä ulommalle.

Ottamisalue on merkittävä maastoon riittävän selvästi vahinkojen estämiseksi. Ottamisalueen reunat tulee merkitä maastoon paaluin, asentaa korkeuskiintopiste, sekä useampi kiinteä korkomerkki. Luvanmukaista alinta ottotasoa ei tule alittaa. Ottamisalueen merkinnät maastoon tulee olla selvästi näkyviä, kestäviä ja oikein sijoitettuja jotta ne näkyvät koko ottamistoiminnan ajan. Alueen merkinnässä ei saa käyttää lippusiimoja.

Ottamisalueen reunat tulee luiskata ottamisen edetessä vähintään 1:1 kaltevuuteen, siten ettei niistä aiheudu vaaraa ihmisille tai eläimille. Jyrkät kalliorintuudet tulee suojata metallisella verkkoaidalla. Suojaamiseen voidaan käyttää tilanteen mukaan myös suojamaavalleja. Aitojen ja merkintöjen tulee olla riittävän korkeita, jotta ne voi havaita myös talvella maan ollessa lumipeitteinen.

Korkeiden, jyrkkien rintuuksien luiskan yläpuolella maan pinta on pidettävä riittävän pitkältä matkalta puhtaana suurista kivistä, varastokasoista ja muista turvallisuutta heikentävistä ja sortumavaaraa aiheuttavista tekijöistä. Ottamisen aikana tulee huolehtia, ettei alueelle muodostu sortumavaaraa aiheuttavia jyrkkiä luiskia tai lippoja. Toimijan tulee huolehtia suojauksesta myös rinteen alapäässä,

jotta mahdollisesti yllättäen sortuva rinne ei pääse aiheuttamaan vaaraa alueella liikkuville.

Alueelle tulee asentaa maa-ainesten ottotoiminnasta kertova kyltti sekä tarvittaessa varoituskyltit.

5. Alkuperäisen pintakerroksen kangashumus ja sen alapuolella oleva rikastumiskerros tulee kuoria ja varastoida erikseen ottamisalueen reunoille ennen ottotoiminnan aloittamista. Jälkihoidon yhteydessä nämä pintamaat tulee levittää takaisin ottamisalueelle alkuperäisessä järjestyksessä.

6. Pohjaveden päälle on jätettävä kauttaaltaan vähintään kahden (2) metrin suojaava puhdas maakerros. Ottotasoa tulee tarvittaessa nostaa, mikäli pohjavesihavainnot antavat siihen aihetta.

7. Toiminta on järjestettävä niin, ettei siitä aiheudu maaperän, pohjaveden tai pintavesien pilaantumista. Toiminnasta ei saa aiheutua muutoksia alueen pintavesien laatuun tai määrään. Vesien johtaminen ei saa aiheuttaa vettymis- tai muuta haittaa ympäristöön.

Vähäiset pintavedet voidaan ohjata pintavalutuksena ottoalueen lounaseteläpuolelle. Mikäli ottoalueelle kertyy vähäistä enemmän valumavesiä, tulee vedet johtaa laskeutusaltaaseen ennen niiden purkamista maastoon. Tarvittaessa rakennettavan laskeutusaltaan rakenteesta ja mitoituksesta tulee esittää tarkempi suunnitelma lupaviranomaiselle ennen altaan rakentamista.

Laskeutusaltaasta pois johdettavista vesistä on otettava vesinäyte ennen toiminnan alkamista sekä murskaus- ja louhintavuosien aikana ylivirtaamakausina syys-marraskuussa ulkopuolisen näytteenottajan toimesta. Näyte tulee tutkituttaa akkreditoidussa laboratoriossa. Vesinäytteestä tulee tutkia seuraavat muuttujat: pH, kiintoaine, kemiallinen hapenkulutus (CODMn), happi, sähkönjohtavuus, kloridi, sulfaatti, kokonaisfosfori, kokonaistyppi, ammoniumtyppi, nitraattityppi, As, Co, Fe, Mn, V, Zn ja öljyhiilivedyt C10-C40. Näytteenoton yhteydessä tulee selvittää poisjohtuvien vesien virtaama.

Mikäli hankkeen tarkkailun yhteydessä havaitaan, että esimerkiksi alueelta poisjohdettavat vedet ovat laadultaan sellaisia, että niistä voi aiheutua luonnon vahingollista muuttumista tai vesistön tai pohjavesiesiintymän tilan huononemista, saattaa tarve vesilain mukaiselle luvalle tässä vaiheessa aktivoitua.

8. Polttonesteiden, voiteluaineiden ja muiden ympäristölle vaarallisten tai haitallisten aineiden käsittely ja käyttö alueella on järjestettävä siten, että aineiden pääsy maaperään ja pohjaveteen on estetty. Poltto- ja voiteluaineiden sekä ympäristölle haitallisten kemikaalien varastointi toiminta-aikojen ulkopuolella on kielletty. Alueella työskenneltäessä on öljytuotteiden käsittelyssä noudatettava erityistä varovaisuutta. Autojen ja koneiden huolto ja pesu alueella on kielletty. Myös koneiden ja autojen tankkaus tulee järjestää siten, ettei siitä aiheudu öljy- tai polttoainepäästöjen vaaraa.

9. Polttoaine- ja muiden kemikaalisäiliöiden tulee olla kaksoisvaippasäiliöitä tai ne on sijoitettava tiiviisiin suoja-altaisiin. Suoja-altaiden tilavuus tulee olla vähintään yhtä suuri kuin säiliöiden tilavuus. Sadevesien pääsy suoja-altaisiin tulee olla estetty. Mikäli suoja-altaaseen kuitenkin pääsee vettä, tulee se käsitellä sinne kertyvän veden laadun edellyttämällä tavalla. Säiliöt on varustettava ylitäytönestimillä ja tankkauslaitteistot lukittavilla sulkuventtiileillä.

10. Öljyvahinkojen sekä myös muista kemikaaleista aiheutuvien vahinkojen torjuntaan on varauduttava. Vahinko- ja onnettomuustilanteiden varalle on maa-ainesten ottoalueelle varattava riittävästi imeytysmateriaalia sekä tarvittavaa kalustoa vuotojen leviämisen estämiseksi.

Poikkeuksellisia päästöjä aiheuttavissa häiriötilanteissa sekä muissa vahinkotilanteissa ja onnettomuuksissa, joissa haitallisia aineita pääsee ympäristöön, on viipymättä ryhdyttävä tarvittaviin toimenpiteisiin vahinkojen torjumiseksi, tilanteen palauttamiseksi ennalleen sekä järjestettävä tarkkailu ja tehtävä tarvittavat toimet vahingon toistumisen estämiseksi.

Vuotoina ympäristöön päässeet kemikaalit, polttoaineet ja muut aineet on sidottava imeytysmateriaalilla ja kerättävä välittömästi talteen. Toimijalla tulee olla etukäteen tiedossa säilytyspaikka öljyiselle tai muutoin pilaantuneelle maa-ainekselle.

11. Jos öljyä tai muuta pohjaveden laatua vaarantavaa ainetta joutuu maaperään, on siitä välittömästi ilmoitettava valvontaviranomaiselle ja pelastuslaitokselle sekä ryhdyttävä heti toimenpiteisiin vahingon leviämisen ehkäisemiseksi.

12. Jätteiden, ylijäämämassojen, sekä muualta tuotujen kaivumaiden sijoittaminen ja varastointi ottamisalueelle ei ole sallittua.

13. Jätteiden muodostumista on pyrittävä välttämään. Hyödynnettävissä olevat jätteet on lajiteltava ja toimitettava hyötykäyttöön. Vaaralliset jätteet on pidettävä erillään ja sijoitettava omiin säiliöihinsä tai keräysvälineisiin. Toiminnasta ei saa aiheutua epäsiisteyttä. Alue ja mahdolliset toiminta-alueelta lähialueille päätyneet jätteet tulee siivota aina toimintajakson päättyessä. Alueella ei saa polttaa tai haudata jätteitä.

14. Melun ja pölyn leviämisen estämiseksi murskauslaitos tulee sijoittaa mahdollisuuksien mukaan toiminta-alueen alimmalle kohdalle ja varastokasat on pyrittävä sijoittamaan siten että melun leviäminen melulle alttiisiin kohteisiin estyy toiminnan kaikissa vaiheissa. Määräys koskee myös kuljetuksista aiheutuvaa melua. Pölyhaitta tulee torjua tarvittaessa koteloimalla ja/tai kastelemalla. Valvontaviranomainen voi tarvittaessa velvoittaa luvanhakijan teetättämään melun, pölyämisen ja ilmanlaadun osalta mittauksia, mikäli toiminnasta havaitaan aiheutuvan melu- tai pölyhaittaa lähimmille häiriölle alttiille kohteille.

15. Murskausvuorokausista tulee pitää kirjaa, ja tarvittaessa haettava toiminnalle ympäristölupaa (YSL 27 §) viimeistään kun 49 vuorokautta on tullut täyteen.

Lupaviranomaiselle tulee toimittaa aina toimintajakson päätyttyä tieto murskausvuorokausien määrästä.

16. Maa-ainesten ottamisen loputtua alue on siistittävä ja sinne pystytetyt rakennelmat purettava. Alueen ottorintuudet tulee loiventaa rinteiksi vähintään kaltevuuteen 1:3. Pintamaat tulee palauttaa alueelle lupamääräyksen nro 5 mukaisesti.

Alueen loppumuotoilu tulee suorittaa siten, että alue sopeutuu ympäröivään maisemaan. Pohjan muotoilu tulee tehdä siten että sade- ja sulamisvedet ohjautuvat pois alueelta. Lupa-ajan päätyttyä ottamisalueella ei tule olla maa-ainesvarastokasoja lainkaan, sillä ne estävät jälkihoidon toteuttamisen. Tiivistyneet tienpohjat ja varastokasojen pohjat tulee möyhiä ja pehmentää toiminnan loputtua, sillä tiivis maaperä läpäisee vettä huonosti ja vähentää siten muodostuvan pohjaveden määrää.

Alueelle tulee luoda edellytykset luontaiselle taimettumiselle tai sinne istuttaa tai kylvää riittävä puusto alueelle tyypillisiä puulajeja käyttäen. Mikäli alueella ei ole siemenpuustoa, tulee istutus tai kylväminen suorittaa vakuuden voimassa ollessa. Mikäli alueelle on tarpeen tuoda jälkihoitoa varten muualta maa-aineksia, tulee niiden olla pilaantumattomia. Mahdolliset alueen ulkopuolelta tuotavat maa-ainekset tulee aina hyväksyttää valvontaviranomaisella ennen niiden tuontia alueelle.

17. Ottamistoiminnan päättyessä tai luvan umpeutuessa luvan haltijan on pyydettävä valvontaviranomaiselta maa-ainesasetuksen (926/2005) mukaista lopputarkastusta.

18. Mikäli lupa maa-ainesten ottamiseen siirretään toiselle, on siirrosta viipymättä ilmoitettava lupaviranomaiselle. Luvan haltija vastaa lupaan liittyvistä velvoitteista, kunnes hänen tilalleen on hakemuksesta hyväksytty toinen.

19. Luvan haltijan tulee tehdä vuosittain maa-aineslain 23 a §:n mukainen otetun aineksen määrää ja laatua koskeva ilmoitus vuosittain viimeistään tammikuun 31. päivänä.

20. Luvan käsittelystä peritään lupahakemuksen vireille tullessa voimassa olleen mukainen tarkastusmaksu. **Tarkastusmaksu on 986,2 euroa.** Kunnan ympäristönsuojeluviranomainen valvoo maa-ainesluvallista toimintaa säännöllisillä tarkastuksilla. Tarkastustiheys perustuu toiminnasta tehtävään riskinarvioon. Tarkastukset ovat maksullisia. Maa-ainesluvan muuttamisen tarpeen arvio tehdään aina säännölliseen valvontaan kuuluvan tarkastuksen yhteydessä. Maa-ainesluvan valvonnasta peritään vuosittaista valvontamaksua, joka perustuu kulloinkin voimassa olevaan maa-ainestaksaan.

PERUSTELUT

Luvan myöntämisen edellytykset

Ottamistoiminta tai sen järjestely ei ole ristiriidassa maa-aineslain 3 §:ssä säädettyjen rajoitusten kanssa. Hakija on esittänyt asianmukaisen ottamis- ja maisemointisuunnitelman, joten lupa ottamiseen on myönnettävä. EU:n kaivannaisjätedirektiivi koskee myös maa-aineslain mukaista maa-ainesten ottotoimintaa. Hakija on esittänyt kaivannaisjätesuunnitelman.

Kun ottamistoimintaa harjoitetaan hakemuksessa esitetyllä tavalla ja noudatetaan lupaviranomaisen antamia määräyksiä, hakemuksen tarkoittamalta alueelta on mahdollista ottaa maa-aineksia ilman, että siitä aiheutuu maa-aineslain 3 §:ssä mainittuja seurauksia.

Yleiset perustelut

Maa-aineslain 11 §:n mukaan ainesten ottamista koskevaan lupaan on liitettävä määräykset siitä, mitä hakijan on noudatettava hankkeesta aiheutuvien haittojen välttämiseksi tai rajoittamiseksi, jolleivat sanotut seikat käy ilmi ottamissuunnitelmasta.

Vastaus Lupa- ja valvontaviraston lausuntoon

Lupa- ja valvontaviraston antama lausunto on huomioitu lupamääräyksissä nro 4–16 ja 19. Hakemuksessa esitettyjen tietojen perusteella otettavan kalliokiviaineksen louhintaan ja murskaukseen kuluu yhteensä enintään 49 vuorokautta, joten toiminta ei edellytä ympäristölupaa. Lupamääräyksen 15 mukaan murskausvuorokausista tulee pitää kirjaa. Määräys on annettu varmistamaan, että toiminta ei ylitä ympäristöluvanvaraisuuden kynnystä.

Ympäristönsuojelulain liitteen 1 kohdan 7 c) mukaan kivenlouhimo tai sellainen muu kuin maarakennustoimintaan liittyvä kivenlouhinta, jossa kiviainesta käsitellään vähintään 50 päivää, edellyttää ympäristölupaa. Lisäksi saman taulukon kohdan 7e mukaisesti lupaa tulee hakea kiinteälle tai sellaiselle tietylle alueelle sijoitettavalle siirrettävälle murskaamolle, jonka toiminta-aika on yhteensä vähintään 50 päivää samalla alueella. Edelliseen lainkohtaan perustuen, Lupa- ja valvontavirasto on lausunnossaan katsonut, että koska toiminta käsittää kiviaineksen murskaamisen lisäksi kivenlouhintaa sekä pysyvän kalliolouhoksen, ja lupaa on haettu 10 vuodeksi, hakemusta tulee täydentää ympäristölupahakemuksella (YSL, liite 1, taulukko 2, kohta 7 c).

Valtion ympäristöhallinnon tammikuussa 2026 päivittämässä Kivenlouhimon, kivenlouhinnan ja kivenmurskaamon ympäristölupahakemuksen täyttöohjeessa (6036 ohje / 01.2026) todetaan seuraavaa. *Toiminta voi olla jaksotettu, eikä 50 päivän ajanjakson laskenta ole riippuvainen kalenterivuodesta. Murskaamon toiminta-aikaan kuuluu työmaa-alueen pintamaiden poisto, louhinta ja murskaus työmaa- alueella, kiviaineksen välivarastointi, seulonta, louheen ja murskeen siirto ja kuljetus työmaalla ja sieltä pois. Toiminta-aikaan luetaan myös työmaa-alueen*

lopettamiseen liittyvät työt. Murskeen tai sivukiven, irrotetun kiven tai louheen varastointia ja siirtoa varsinaisen toiminnan loputtua ei kuitenkaan lasketa toiminta-aikaan.

Toiminnanharjoittaja on hakemuksessaan ja vastineessaan esittänyt, että suunniteltuihin kalliokiviaineksen louhintaan ja murskaukseen sekä siihen liittyviin toimenpiteisiin kuluu enintään 49 vuorokautta. Ympäristölupahakemuksen täyttöohjeen mukaan toiminta voi olla jaksotettu, eikä 50 päivän ajanjakson laskenta ole riippuvainen kalenterivuodesta. Siten maa-ainesluvan kesto (10 vuotta) ei voi määrittää murskattavan ja/tai louhittavan kiviaineksen käsittelyaikaa, eikä se määritä louhoksen ja/tai murskaamon pysyvyyttä. Näin ollen ympäristönsuojelulain mukaan ympäristölupaa ei voida edellyttää ympäristönsuojelulain liitteen 1 taulukon 2 kohdan 7 perusteella.

Lupamääräyksen 15 mukaan murskausvuorokausista tulee pitää kirjaa. Määräys on annettu varmistamaan toiminnan omavalvontaa sekä viranomaisten tiedonsaantia. Toiminnanharjoittajan tulee pysyä esittämässään aikataulussa ja hakea tarvittaessa myöhemmin ympäristölupaa, mikäli murskausvuorokausia näyttää kertyvän yli 49 vuorokautta.

Lupamääräysten perustelut

Lupamääräys 1
Maa-aineslain 10 §:n mukaan lupa ottamistoimintaan myönnetään määräajaksi, enintään kymmeneksi vuodeksi. Lupa on myönnetty sille määräajalle ja kokonaisottomäärälle, joita hakija on esittänyt.

Lupamääräys 2
Vakuudesta on annettu määräys maa-aineslain 12 §:n perusteella. Vakuuden suuruuden laskemiseen käytetään voimassa olevaa taksaa. Vakuuden suuruus lasketaan seuraavalla kaavalla: Otettava maa-ainesmäärä x 0,035 euroa/m^3 + ottoalueen pohja-alueen pinta-ala x 0,44 euroa/m^3 + luiskattavan reuna-alueen pinta-ala x 0,88 euroa/m^2. Vakuuden käsittelyn periaatteet ovat päätöksen liitteenä. Vakuuden suuruus tulee olla vähintään 4600 euroa.

Lupamääräys 3
Määräys on osa valvontaviranomaisen suorittamaa tarkastusmenettelyä, joka perustuu maa-ainesasetuksen 7 §:ään.

Lupamääräys 4
Määräykset on annettu ulkopuolisten turvallisuuden varmistamiseksi ja vahinkojen ja onnettomuuksien ennalta ehkäisemiseksi. Alueella ei saa käyttää lippusiimoja porojen sotkeutumisvaaran vuoksi.

Lupamääräys 5
Pintamaiden varastoinnista on annettu määräys mahdollisimman hyvän maisemointituloksen turvaamiseksi.

Lupamääräys 6
Määräys suojaetäisyydestä pohjaveteen on annettu pohjaveden pilaantumisen ja sen riskin välttämiseksi.

Lupamääräys 7
Vesien johtamisesta ei saa aiheutua alapuolisten vesien samentumista tai muuta vesistön pilaantumista. Pintavesien laatua tulee tarkkailla toiminnan aiheuttamien vaikutusten tarkkailemiseksi pohja- ja pintavesien tilaan. Toiminnasta ei saa aiheutua muutoksia alueen pintavesien laatuun tai määrään. Vesilain mukaisen luvan tarpeen arviointi on annettu Vesilain 3 luvun 2.1 § perusteella.

Lupamääräykset 8–11
Määräykset öljyjen ja muiden ympäristölle vaarallisten aineiden käsittelystä, häiriötilanteisiin varautumisesta sekä toiminnasta mahdollisten päästöjen yhteydessä on annettu maaperän ja pohjaveden suojelemiseksi ja viranomaisten tiedonsaannin varmistamiseksi. Toiminta koskee ympäristönsuojelulain 16 §:n mukainen maaperän pilaamiskielto ja 17 §:n mukainen pohjaveden pilaamiskielto.

Lupamääräys 12–13
Jätelain mukaan kaikessa toiminnassa on mahdollisuuksien mukaan noudatettava etusijajärjestystä (JL 8 §). Jätteitä ei saa käsitellä hallitsemattomasti (JL 13 §). Määräyksillä varmistetaan, että jätteet eivät aiheuta maaperän tai vesien pilaantumista tai ympäristö- ja terveyshaittaa. Määräyksillä varmistetaan, että vaarallisten jätteiden merkinnät ovat asianmukaisia ja että vaaralliset jätteet toimitetaan asianmukaiseen käsittelypaikkaan. (JL 15 §, JL 16 §, JL 17 §)

Lupamääräys 14
Lupamääräys on annettu, jotta pöly- ja meluhaitan leviämistä ympäristöön voidaan rajoittaa.

Lupamääräys 15
Määräys on annettu varmistamaan, että toiminta ei ylitä ympäristöluvanvaraisuuden kynnystä. Tietyllä alueella toimivan siirrettävän murskausaseman toiminta on ympäristöluvanvaraista, mikäli toimintavuorokausien määrä yhteensä on vähintään 50.

Lupamääräys 16
Lupamääräys on annettu alueen maisemoinnin toteuttamiseksi niin, että lopputuloksena muodostuu ympäröivään luontoon ja maisemaan sulautuva kokonaisuus, eikä alueesta aiheudu haittaa tai vaaraa siellä liikkuville. Maa-ainesten oton päättymisen ja hyväksytyn lopputarkastuksen jälkeen alue katsotaan metsälain mukaiseksi metsämaaksi.

Lupamääräys 17
Määräys on osa valvontaviranomaisen suorittamaa tarkastusmenettelyä, joka perustuu maa-ainesasetuksen 7 §:ään.

Lupamääräys 18
Lupamääräys on annettu maa-aineslain 13 a §:n perusteella.

Lupamääräys 19
Lupamääräys on annettu maa-aineslain 23 a §:n ja maa-ainesasetuksen 9 §:n perusteella.

Lupamääräys 20
Lupamääräys perustuu maa-aineslain 23 §:ään. Maksua määrättäessä sovelletaan voimassa olevaa taksaa. Voimassa olevan maa-ainestaksan mukaisesti maksu määräytyy otettavaksi esitetyn maa-ainesten kokonaismäärän mukaan seuraavasti: suunnitelmaa kohti 356 euroa, sekä lisäksi hakemuksessa otettavaksi esitettyä maa-aineksen yksikkötilavuutta kohti 0,022 euroa 50 000 k m^3 saakka. Tarkastusmaksua määrättäessä suunnitelmassa otettavaksi esitetystä maa-ainesten määrästä otetaan 50 000 k-m^3 ylittävältä osalta huomioon 50 %. Maksuun lisätään asianosaisten kuulemisesta perittävä maksu, 50 euroa/asianosainen, lehti-ilmoituksista 171,20 euroa/ilmoitus sekä kunnallisesta ilmoituksesta 70 euroa.

SOVELLETUT OIKEUSOHJEET

Maa-aineslaki (555/1981) 3, 5–6, 10–13 a, 23 ja 23 a §
Ympäristönsuojelulaki (527/2014) 6–7, 16–17
Jätelaki (646/2011) 113, 15, 16, 17 §
Valtioneuvoston asetus maa-ainesten ottamisesta (962/2005) 6–9 §,
Valtioneuvoston asetus kaivannaisjätteistä (379/2008) 4 §

MUUTOKSENHAKU

Tähän päätökseen ja päätöksen käsittelystä perittyyn maksuun saa hakea muutosta Pohjois-Suomen hallinto-oikeudelta kolmenkymmenen (30) päivän kuluessa päätöksen julkipanosta julkipanopäivää lukuun ottamatta.

PÄÄTÖKSEN TIEDOKSIANTO JA PÄÄTÖKSESTÄ TIEDOTTAMINEN

Tämä päätös lähetetään (MAL 19 § 2 mom.)
- Hakijalle

Päätöksen antamisesta ilmoitetaan (MAL 19 § ja 3 mom.)
- Julkisella kuulutuksella viranomaisen ja kunnan verkkosivuilla

- Lupa- ja valvontavirastolle
- Lapin maakuntamuseolle
- Asian käsittelyn yhteydessä kuulluille asianosaisille

KEMIJÄRVEN KAUPUNKI **VIRANHALTIJAPÄÄTÖS**
Koillis-Lapin ympäristöterveydenhuolto
ympäristönsuojelu

390/11.03.03/2026

Ympäristötarkastaja	12.10.2026	§ 30/2026

PÄÄTÖKSEN TEKIJÄ:

Elina Aaltonen
Ympäristötarkastaja
12.10.2026

DELEGOINTIPÄÄTÖS:

Kemijärven kaupungin ympäristöterveyslautakunta YTLTK 23.01.2023 § 8
35/00.01.01.01/2023.

LIITTEET

Vakuuksien käsittelyn periaatteet
Valitusosoitus

LIITE 1

KEMIJÄRVEN KAUPUNKI Ympäristöterveyslautakunta 10.2.2023 § 22

VAKUUKSIEN KÄSITTELYN PERIAATTEET MAA-AINESLAIN JA YMPÄRISTÖNSUOJELULAIN MUKAISISSA LUPA-ASIOISSA

Vakuuksien käsittelyn periaatteet

Luvan myöntänyt viranomainen tai sen alaiset viranhaltijat huolehtivat vakuuden vaatimisesta, sen suuruudesta ja erääntyvistä vakuuksista. Pääsääntöisesti vakuus vaaditaan kaikilta maa-aineslain (555/1981) ja ympäristönsuojelulain (527/2014) mukaisesti ja vain erityisestä syystä vakuus voidaan jättää määräämättä.

Vakuuden muodot

1. Yksilöity pankki tai vakuutuslaitoksen antama omavelkainen takaus
- Pääasiallisin ja suositeltavin vakuuden muoto
- Vakuuden voimassaolo: vakuuden tulee olla voimassa, kunnes kaikki luvan ja sen määräysten edellyttämät toimenpiteet on tehty ja lopputarkastuksessa hyväksytty. Vakuuden tulee olla voimassa vähintään kaksitoista (18) kuukautta asetetun luvan voimassaoloajan yli, jona aikana tulee tehdä tarvittavat vaatimukset vakuuden voimassaolon jatkamiseksi tai maksamiseksi kuntayhtymälle.

2. Pankkitalletus
- Käytetään lähinnä pienissä yksityisille henkilöille asetetuissa vakuussummissa
- Lisävaatimukset: Allekirjoitettu ilmoitus talletusten panttaamisesta ja kuittaamattomuustodistus pankilta ennen vakuuden hyväksymistä tai vastaavat ehdot tilisopimukseen.

Maa-aineslain mukaiset vakuudet

Vakuus maa-aineslain 11 §:n nojalla määrättyjen toimenpiteiden suorittamisesta (MAL 12 §). Vakuus maa-ainesten oton aloittamiseksi ennen luvan lainvoimaisuutta (MAL 21 §). Maa-aineslain 21 §:n mukaisena töiden aloitusvakuutena ja 12 §:n mukaisena maisemointivakuutena voi olla sama vakuus. Maa-aineslain mukaisten vakuuksien suuruuden määräytymisen perusteista päätetään maa-ainestaksassa.

Ympäristönsuojelulain mukaiset vakuudet

Jätteen käsittelytoiminnan harjoittajan vakuus asianmukaisen jätehuollon, seurannan, tarkkailun ja toiminnan lopettamisessa tai sen jälkeen tarvittavien toimien varmistamiseksi (YSL 59 §). Vakuus ympäristöluvan-varaisen toiminnan aloittamiseksi muutoksenhausta huolimatta (YSL 199 §).